

Geografen

Det var inne på et handelssamlag nedpå Vestlandet et sted jeg traff den karen. Svarte slengbukser og sixpence, rødt skaut som en ildtunge rundt halsen. Solbrent var han, — nei brunbarket. Svarte øyne og små børster utav neseborene. Og han hadde skreppa full av koster og tvarer. En fusentass, det så jeg, men kom ikke der. Han hadde grandessa også,, stil og ledighet. Og han snakket som en fogd eller snarere som en tater.

Tater ja! Det var selvfølgelig det han var. Men det ordet lot han seg ikke bli nevnt med. Nei, reisende var han. Det fortalte han mens vi begge sto og ventet på å få prate med sjefen. Reisende i husholdningsredskaper, koster og tvarer, børster og siste nytt i potetskrellere. Det var husflidssaker og ekte norsk, heimgjort hos ham selv. — Kjøp norske varer!

— Så, du har trampet litt omkring da? sa jeg.

— Jeg? Det er vel knapt en sjel i Norges land som har fartet slik som jeg. Det er vel ikke den grend ikke jeg har vært i!

Nå, det ville jeg nå tro så som så om da. Hadde han for eksempel vært i Trøndelag?

— Trøndelag? Nei, kjyss meg nå på manda'n! Jeg har labbet omkring der, fra grensa og rett ut til havet. Jeg har trålet Trondheim og Oppdal og Steinkjer og Namsos og Grong og Hommelvik og Levanger og Børsa og Selbustranda og helt inn i Beista'n, hvis du nå har peiling på hvor den ligger!

Løsrevne navn, selvfølgelig. Slike som en kan plukke fram fra hjernen i en nødvendig stund. Men la oss nå ta et dalføre, bygd for bygd, så får jeg litt kontroll over det.

— Du har nok vært gjennom hele Gauldalen og du? Om du nå starter på Støren, hvordan tar du da veien til Røros?

— Til Røros? Ja, det er da rake veien, det. Der har jeg vel gått sju-åtte ganger minst, tenker jeg. Du tar veien rett fram forbi kirka og svinger over brua til venstre. Siden kommer du til Kotsøy og Singsås. En kan gjøre en avstikker oppi Budalen også. Men det er bare tull for en reisende som meg. Der lager de husflid selv. Etter Singsås har du Reitstøa og Langlete og Haltdalen og Ålen og Reitan og Rugldalen og Harborg og Glåmos og Orvos, og da er det bare noen kilometer til Røros.

Den satt. — — — Jeg er godt kjent på Sørlandet også, og opp gjennom Telemark og over Haukeli. Det nyttet ikke. Han slo opp på riktig side i huskeboka, og der ramset han opp hele den Sørlandske geografi for meg. Og han kunne hele Haukeli like godt som en gammel postfører i det strøket. — Du har Åmot og Rui og Haukeligrend og Flåthyl og Raffdal og så Haukelisæter, ramset han.

Nå gikk det sport i eksaminasjonen. Det var da besynderlig om han ikke skulle kjøre seg fast et eller annet sted? Var han selve Norges geografi da, levendegjort i svarte slengbukser, sixpence og rødt halstørkle?

Fra mine glade dager i den norske stats postverk hadde jeg ennå en viss erindring om postrutene på Finnmark, med sine utgangsteder og de mange forunderlige navn. *Der* måtte han vel gå skoene av seg?

— Om du nå er i Alta, sa jeg, og tenker deg til Kautokeino, hvilke steder passerer du da?

Han bare snøste i nesebørstene.

— Der gikk jeg ifjor, sa han. — Først har du Gargia og så Solovomi. Deretter kommer du til Masi, Biggeluobal, Mieronjavre og så er det Kautokeino.

Han var håpløs! Plent, platt umulig. For en geografilærer som var tapt i ham! Men jeg hadde en trumf i bakhånden. Det går en fjellvei opp fra Gjøra i Sunndalen, opp til den lille grenda Svissdal. Og så er det milelangt innover vidda til gården Røymoen. Den er en

av Norges utposter, et ørnereir der inni fjellheimen. Den lå vel unna selv taterens luffer-sko? Ja, jeg har ikke vært der selv en gang.

— Sunndalen kjenner du, sa jeg. — Men har du gått veien sørover fra Gjøra noen gang? Vet du hvor du da kommer?

— Det er selvfølgelig Svissdalen du mener. Der er det bratt opp gjennom gett: Snøgutuheter veien. Ovenom stupet ligger Svissdalsgrenda, men du kan dra videre også. Det ligger en gård helt inn i svarte svarten der! Røymoeheter'n. Jeg var der for — — tja, tre eller fire år siden. Trivelige folk gitt! Ga meg mat og alt godt, og de kjøpte børster også. — To oppvaskbørster og en gryteskrubb!

MINNEORD

Haakon Aas

Haakon Aas er død. Med ham gikk ett av Trondhjems Turistforenings mest virksomme medlemmer bort. Som pasjonert friluftsmann var han tidlig interessert i Trondhjems Turistforenings virksomhet i fjellet. I 1930 var han blant dem som tok opp tanken om en egen turkomité innen foreningen, og han ble dennes første formann.

De første meget vellykkede felles-turer var et resultat av Haakon Aas's gode forberedelse av turene. Eksempelvis ble ingen tur gått før Aas og én eller flere av komitéen hadde gått turen på forhånd. At turkomitéen i dag kan se tilbake på også et økonomisk godt resultat, må tilskrives Haakon Aas, som alt fra starten innarbeidet den praksis at komitéens overskudd skulle gå til et eller annet nyttig formål — telefon og blinkfyr på hyttene eller fjellturer for skolebarn som ellers ikke fikk landopphold om sommeren.

I 1931 ble han valgt inn i Trondhjems Turistforenings styre, og var medlem av dette til 1940.

For sitt fortjenstfulle virke i Trondhjems Turistforening fikk han foreningens hederstegn: Reinrosa med gull ekekrans.

Sykdom gjorde at Aas måtte gå ut av det aktive arbeide i og for Trondhjems Turistforening, men han fulgte alltid foreningen med stor interesse.

Vi lyser fred over hans minne.

* * *

